წელიწადი მეოთხე

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

ნიმუში ანმიელი

ფასი 5000 მანეთი.

გაჰხედ გამოვის ყოველ დღიურად, ხანდაზე მიიღება რედ. დღე. 9—3 სათ. ყოველ დღე რედ. მისამ.: სახელობ. ქ. № 30 პირველი სართული.

ხუთ. 28 სექტემბერი. 1922 წ.

№ 104 კართული დივიზიის პოლიტგანყოფილების უფროსლიტერი ორგანო № 104

საგანგებოის დღევანდელი მდგომარეობა.

ყველა ჯარისკაცისათვის საიდუმლოა, დიდი იქნება ის თუ პატარა, ცხელობს რაც შეიძლება მეტი ქვეყნები და ხალხი დაიპყროს, რაც შეიძლება უფრო გაფაციცოთ თავისი სახელები, რომ თავისი ვეებერთნი ყველანაც გაამტკიცოს, ამიტომაც არის, რომ ომიანი ქვეყნების ბურჟუაზიები ომის დასაწყისშივე ამ ომის ბუნებაზე, მისი იმპერიალისტური პოლიტიკა და მიზნებიდან.

სწორედ ამ მიზეზით იყო, რომ პატარა სამეფონანდორა, რომელსაც მონენგრომა ერთბაშად გიდრეკა კაცები, გაჰქონა, მიაგდო ანტანტის იმპერიალისტებს მსოფლიო ომში (რასაკვირველია მათივე თხოვნით) და იმ იმედით, რომ ომსადაც ომის დამარცხებით შეიერთებდა მის მთელ რიგ პროვინციებს და დაიწყებდა ჩაიხე ბატონობას, თავისი ხოლოზობაზების ხმაც შეეტანა მსოფლიო ომის ჯარტეხილს, გათლიმ კიდეც ბედმა. ანტანტამ გაიმარჯვა და გაამაგებელი სამეფონეთის შეეხსნა ლონე მიხდით და სისხლ დაღვრილ ომსადეთს. ნაათივა ხან მთელი რიგი პროვინციებისა (რომელზედაც უკვე წინად ის აცხადებდა პრეტენზიებს) მაგრამ ამას კიდევ არ დასჯერდა და მთიონომაც მთელი ომსადეთის დაპყრობაც კი... მაგრამ ომსადეთის ფლთო მასხამ შეიკერიბა უკანასკნელი ძალლები და მთელი თავისი სისხლისათ წინ დაუდგა გათავხედებულ ანტანტის ფინიკის ბერძენებ.

შედეგები ვიცით.

სასტიკად დამარცხებული სამეფონეთი გერეკეს მცირე ზომის ტერიტორიებიდან, და ეგების ხვეის ისიც გადაყარეს.

ომსადეთი ამასაც არ ჯერიდება. — ის მოითხოვს რათა სტამბოლიც, ფრაკიც და ანტანტისპოლიც დაცილი იქნან ბერძენებისგან და მას შეუერთდეს.

ამ მიზნის ის კიდეც აღწევს. მაგრამ საკითხავია რა ხელის ეხლი თვით სამეფონეთში.

სამეფონეთში უამრავი მსხვერპლი, რომელიც დაიმიანია, ისე ხარჯების მხრივ გაღილო ჯერ მსოფლიო ომისთვის და შემდეგ ომსადეთის დასაპყრობად.

ამან კი დასცა მისი ეკონომიური ცხოვრებადღეობა და ხალხი გადატკივებად მოიყვანა.

ეკანასკნელმა კატასტროფებმა, რომ სამეფონეთი გაუეცნენ მოიმთნების ფიალა, როგორც მცხოვრებელს, ისე ჯარისკაც რომელებსე მეშინებისგან და გლეხებისაგან შეიდება და ან, ისინი დარწმუნდნენ ნამდვილ ომიანობის და შეიდე კონსპირატორებს დამლუპველი პოლიტიკაში, რომელმაც ტყვილა უბრალოთა დღითა მათი სისხლით და გაუფიანება დიდძალი სიმდიდრე, ომიანელთა ხმა და მოითხოვს მთავრობის რეფორმიზაციად-განახლებას.

ეკანასკნელი დღეებში გვეღალაპარაკებიან ანტიანანოთა-ში, ათინაში და თვით პრესებშიც სურთ თვითონ მოკლონ ბელი სახელმწიფოს მართვა გადგეთ-ხას, და მესაზეთას. ეს კი ერთად ერთი გზაა, რომელიც გამოიყვანს დღეგანღეულ გაჭიდგირებულ სამეფონეთს ამ ჩიხიდან? რომელშიც ჩაგდო როგორც ცრუ მხრივ იმპერიალისტურმა ანტანტამ ისე მეორე მხრივ მისმა მთავრობამ მეფე კონსტანტინე მეთაურობისა.

გაუმარჯოს ომიანელებისათვის მებრძოლ სამეფონეთის ჯანმეგებულებს.

გაუმარჯოს კომეფონისტურ მომძრაობას მათში.

პანი.

სასუქისთვის გადასახადი და პროგერაცია.

როგორც სასურსათო სახალხო კომისარიატის ცნობიდან სჩანს, სულ დღევიდე მეცრებილია სასურსათო გადასახადი აღმოსავლეთ საქართველოში 260. 614 ფუთი ხორბლეულის იმ დროს, როცა უნდა ყოფილიყო 585,000 ფუთი.

ამ რიცხვ, ჩვენ გვაძლევ უკვე შეკრებილი თითქმის ნახევრის იმისა, რაც უნდა შეკრებილი ყოფილიყო.

ცნობებით სჩანს, რომ ალმოსავლეთ საქართველოს მაზრები ყველა ერთ სიმაღლეზე არ დგანან სასურსათო გადასახადის გადახდის მხრივ.

ამ თვითონ მაზრაში პირველ რიგში დგას თელავის და გორის მაზრა, რომელთაც შეასრულეს 82 პრ.—ზე მეტი დავალება სახალხო სასურსათო კომისარიატის.

სამწუხარო, რიგში არიან შემდეგი მაზრები: დუშეთის, ახალციხის, სიღნაღის, ახალქალაქის და ქობულეთის ოსეთის.

დაბოლოს ცოტი ცუდათ დგას, სასურსათო გადასახადის აკრების საქმე თითონვის და ბორჩალოს მაზრებში, სადაც პროკურატურამ აკრების ნაწილ ნაწილ ბრალდება წაუყენა ბევრ მოხელეებს.

ბორჩალოს და სხვა მაზრებს არ შეეძლოთ შეესრულებინა. ბოლოს მინიც, იმ დავალებისა, რომელიც მას ჰქონდა. მიდგომილი სასურსათო სახალხო კომისარიატის საყარ, მით უმეტეს, რომ ეს მაზრები ყოველ ნაწილ სინოყიერებით და თოფლების მაზრებიდან მეზობელ მაზრებად!

როგორც ცხადებიდან მიზეზი არც გადმოცემული ყოფილან, ამ მხრივ საქმე ყველგან კარგათ არის. მცხოვრებნი სასურ. გადასახადის არც კერძო მაზრაში არ ეთქმიან. მთავარ მიზეზად უნდა ჩაითვალოს ის, რომ ადგილობრივ მაზრებში არ იყო ბრაზე შემდგარი სასურსათო გადასახადის აკრების კომისიები. სადაც ეს უკანასკნელი თავის დროზე შედგა სამ, ჩვენ ვიცით, რომ კარგს შედეგებს. სად მიაღწია ეს. გორი და თელავის მაზრები.

ამგვე დროს სულ მაზრებში არც დაგალობითად ჯემპასპეზს შეიძლო სად თანაეო ზომები.

ამორე მხრით, დღეს აღმოსავლეთ საქართველოში იყოდება პროპაგანდა ცრუ პირებზე სპეციალიანტებზე, რაც ყოველად დაუშვებელია. ეს ვიცით გამოკვლევებით, რომ თუ ის მთელ მოსავლის, რომელიც გლეხს გადმორჩა და უნდა გაყოლოს ჩაღარიდან სწეულოანტებს ხელში, ფასაციით მოსდება ცოტი არიე ფარეხი სახელწოდებით ბურჟუაზიის საქმეში. დაუოვნებლივ უნდა იქნას შიდებული ხელში, არც ერთი ფუთი პური არ იქნას ვაიყიდულობელ-ვაყიდულობებზე.

ამ ხმიც უნდა ვისარეველოთ კოოპერაციით, რომელიც თითქმის ყველა მხრებს ყოველ კუთხეშია. კოოპერაციის სხვადასხვა ტიპს ყოველს ხელტიკი ჯერ შეიძლო უნდა იქნას. ჩვენი კოოპერატივები ამის გარდა, დღემდის ყველაზედის წეწიდნენ. დღეს ეს უნდა დაისაბამ პირველ და ოყეველდღეს საქმიანობა.

საქმე დაოვნებას არ იოხენს.

ი მგელაძიე

დღევანდელი ცნობები

— **25 სექტემბერს ითამოის** კონფერენციიდან რუსეთის დელეგაცია იოფეს მეთაურობით **დაბრუნდა მოსკოვში.**

— 8 **სათის სამუშაო დღისათვის** ბრძოლა საფრანგეთში ღებულობს **მწვავე ხასიათს. მარსელის გაფიცვა გათავდა მწარმოებელთა დამარცხებით** რომელთაც **მოაწერეს ხელი 8 სათის სამუშაო დღის დაცვაზე საფრანგეთის რკინის გზის მოამუშავენი ემზადებიან ამავე ბრძოლისათვის მეზღაის რკინის გზებისაზე გამოცხადეს თავიანთი სოლიდარობა საფრანგეთის რკინის გზელებთან.**

— **24 სექტემბერს ბათომლში** გაიხსნა **შვეიცის** მედეთონეთა ყრილობა. **ყრილობაში მონაწილეობს 200 დელეგატი მათ შორის არის ორი რუსი დელეგატიც.**

— **პოლონეთში,. პოზნანში** გამალვისა და შემდეგ განუწყვეტელ წვიმების გამო მოსავალი გაფუჭებულია. იქნება საშიალოზე ნაკლები. სახოთელო მეურნეობის მუშების გაფიცვის გამო, არ ხერხდება მოსავლის აკრეფა. ეს უკ-ლი დანგრევის მთელი მხრის ფინანსიურ და ეკონომიურ მდგომარეობას.

— **ვარშავის სასამართლომ გაამტყნა** მებრძენი **რუსეთ-პოლონეთის** მასში. **ომის ინსტიგატორ პარტიის და მიუსაჯა რუსეთ-პოლონეთის** 3 წლის ციხე მხილოდ ჟურნალისტის **დამამტკიცებელ საბუთების უქონლობის გამო.**

— **1922 წლის პირველ** მეოთხედში გერმანიიდან საქონლის **შეგანა უდრის 142 მილიარდ მარკის. ნორმებულია. გაგანა კი 130 მილიარდ მარკას შემოგანილი საქონლისა: თუთხა 11.2 მილიარდ მარკის, ხოლო 11.2 მილ. ხილი 1 მილიარდ და 200 მილიონი მარკის.**

ახალი აღმოსავლეთის ამგები.

— საფრანგეთის და ინგლისის კაპიტალები იბრძვიან შეიარაღების პირობებში რომლის თანახმად ომსადეთს გადაეცემა სტამბოული, ომსადეთი ფრაკიის და ანატოლიაში: სრულებელ ანტერნაციონალიკიის, სტამბოლში მოკალშირეთა ძალების დაშენების და ნაციონალური ეკონომიური განსახილველად ანტანტების პირობით, თუ კი პროექტი ამ ღებული ჭამა ორივე კაპიტალის მიერ ომსადეთ ერთფერ ნაწილად მოეწერება ხელი 30 სექტემბერს.

— გუშინ ბრიტანეთის გენერალური შტაბის უფროსი შეიდა ომსადეთის წარმომადგენლის რათა დაარწმუნოს უკანასკნელი რომ ბრიტანია ნებაყოფლობით ომსადეთის ჯარების გაყვანა ნეიტრალურ ზონიდან. ცნობა ქვემოთ გადაეცემა ინგლისის საელჩოს. ხოლო ომსადეთის **შესახებ ჯერ** არ არის მიღებული.

— **საფრანგეთის მთავრობამ გაუგზავნა** ქემალს რაღაც ხმობანი, რაზეც ჯერ არ არის ცნობილი.

— **ინგლისის მთავრობა** ამზადებს ახალ ლაშქრობას ირლანდიაში. ამ მიზნით ინგლისიდან გაგზავნილ იქნა ორი ათასი ჯარისკაცი.

— **ინგლისის მთავრობა** ამზადებს ახალ ლაშქრობას ირლანდიაში. ამ მიზნით ინგლისიდან გაგზავნილ იქნა ორი ათასი ჯარისკაცი.

— **ინგლისის მთავრობა** ამზადებს ახალ ლაშქრობას ირლანდიაში. ამ მიზნით ინგლისიდან გაგზავნილ იქნა ორი ათასი ჯარისკაცი.

დეპუტატების სიებთან ერთად წარმოადგენენ განუკითხავ ბრბოების, რომ ისინი მიზანშეწონილად სთვლიან, რომ ინგლისის ჯარის კაცს იხრჩობდნენ ოსმალეთის ან სპარძნეთის-თვის.

— ამ რიგად „პრაველს“ მოწონაებენ სწერს, რომ ნამდვილი სულ ახლო ღიმისთვის მზეშია — არის გადგომ ებული მეკავე ქინის, ერნოდან სიერ-ანგეთი გადჭრილად არ წყვა ინგლისის წრინაწილდეც. მეორე ბრივ სრულიად განსაკირებული სურვილები იჭვლისა, ქმნის ფილი რიგ ხალხებისათვის ატანაჯერ მგდომარეობას, სიჭრილი მთავრობას არ შეუძლია დიდ მშვიდ, რომ საკითხის გადაწყვეტა მოხდეს უოშინოთ.

—სამწუხარო ამაში ძალიან შეფერხიანებულია, ანუ ბატის გადაწყვეტილება ბაქე რომ ფრაკიის და ანატოლიოლი დაბრუნდეს ოსმალეთს.

—„ნიკეა ტრიბუნი“ იტყობინება, რომ ქემალის ტაქტიკა საფრანგეთის ფრაქციაზე პრაქტიკულად პროექტი.

—„ნიკეა ტრიბუნი“ იტყობინება რომ საბერძნეთის საკითხები ინტერესით ეგებიოს თხიერნი მთელ საბერძნეთში, სახელდო, რათა მოეხდეს, დასაბრუნებლად, და ეშსახურის განსაცდელში ყოფა მაგალითად.

მივიწყებულ ლეგიონერი.

(„რამდენიც უნდა სწერონ“ მისი ხიტყვებიდან).

რიგში დამდგარან ფულთასუის
აქ მსახურები;
მარა ვერ მიდგეხ შიგ ჭესულის
შიშ — ნასხურები...

ამა ვისა აქეს ჯილტები
თავი ან ტანი?
ანუ ვის უნდა დაიტყდეს
გული — ვეღარ?!

ძნელია ოდეს გახარებულს
მოუხდელოდეს.
ეხი თუ შენი „გული წყრომა“
„იმას“ ახსოვდეს?!

მეშტის აქნევით ჰკვიანად:
„ე პოდ ესენ ოლიან იმ!
სატანა სწერს ამისი თუ
შენი ადამიან?!“

და ჯერ ეგებით კიტხულს
მეორე აქ სხვა...
„ნუ ჯავრობ, რა ფენი“ ეუბნება
„არ ვარგა რისხვა.“

ასე, ოდეს თავის დროზე
არ მისცემ ყველას.
ნუთარ მოელი ნერწყვისგან
სადარს და ზველს.

ქაჯი.

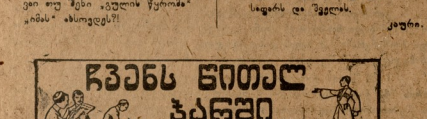

ᲩᲕᲔᲜᲡ ᲬᲘᲗᲔᲚ ᲞᲐᲜᲘᲨᲘ

ცალკე სამოსწავლო ესკადრონი.

ა. წ. 14 ნოემბრიდან შედგა ცალკე სამოსწავლო ცხენოსან ესკადრონის სადრომი კრება, რომელსაც დღესწრო ყველა ოფიცერი და პოლიტშემდეგ-ნილობა უფშემდეგლობის გამოყოფებით.

დღის წესრიგში იყო საკითხები: ა) საკატროლო კომისიის მოხსენება, ბ)პოლიტგანმანათლების კომისიის მნიშვნელობა და მისი არჩევნები. პირველი საკითხის შესახებ მოხსენება გააკეთა საკატროლო კომისიის თავმჯდომარემ ამხ. ლიბინოძემ, რის შემდეგ ყველა წითელ-არმიელებს მიეცა საშუალება თავიანთ აზრის გამოთქმისა. აზრის გაცვლა-გამოცვლის შემდეგ დადგინდა ამ ქმელი საკატროლო კომისიის გადაყენება. ახალ კომისიაში აირჩიეს: ა) პოლიტბელმძღვანელი ამხ. ფანცულაია, ბ) წ. არმ. ამხ. ხარბედია, გ) წ. არმ. პაიაიძე, კანდიდატად: ჯავახიშვილი, დ) წ. არმ. ამხ. ბაბაძე, ე) წ. არმ. ამხ. ჭუბინიშვილი.

ამის შემდეგ მოხსენება გააკეთა ამხ. ლ. ქაჯაიამ. მოხსენება ეხებოდა ინგლისის ფინანსურ მდგომარეობას, ინგლისის ბრძოლას ირლანდიის ეროვნულ მოძრაობის წინააღმდეგ, ინგლისის ბრძოლას ამერიკის ბაზრისთვის, ინგლისის ბრძოლას საფრანგეთის ბაზრისთვის, ინგლისის ბრძოლას ინდო